

Klimaretfærdighed, køn og LGBTIQ

Da der er mere end to køn, er det vigtigt at reflektere over sammenhængen mellem klimaretfærdighed, køn og LGBTIQ-personer. De andre kønsrelaterede identiteter - såsom transkønnede, genderqueer og ikke-binære - skal være en del af analysen, når man reflekterer over kønsretfærdighed. Denne briefing giver et indblik i de mange måder, hvorpå LGBTIQ-personer påvirkes uforholdsmæssigt meget af klimaforandringer. Den giver eksempler på god praksis og foreslår måder at komme videre på for at opnå klimaretfærdighed. .

LGBTIQ er en paraplybetegnelse for lesbiske, bøsser, biseksuelle, transkønnede, interkønnede og queer-personer. Der findes mange forskellige former for akronymet, men i denne artikel vil EU-standarden (LGBTIQ) blive brugt.

Mens ligestilling mellem kønnene delvist er indarbejdet i politikker til fremme af klimaretfærdighed, er der stadig en bemærkelsesværdig forglemmelse af LGBTIQ-perspektiver. Politikker, der er udviklet til at være kønsresponsive, fungerer ofte inden for en binær ramme, der ikke i tilstrækkelig grad omfatter LGBTIQ-personers forskellige behov. Dette gælder også for dataindsamling, hvilket resulterer i en betydelig

mangel på information om de specifikke konsekvenser af klimaforandringer for LGBTIQ-samfundet. Behovet for yderligere udforskning af dette emne understreges af eksisterende forskning, der fremhæver marginaliseringen af LGBTIQ-personer og den uforholdsmæssigt store indvirkning, som miljøspørgsmål har på marginaliserede grupper

Økonomisk ulighed og sårbarhed i LGBTIQ-fællesskaber

Diskrimination af LGBTIQ-samfund gennemsyrrer den moderne historie, hvilket resulterer i dybe sociale uretfærdigheder og en generel sårbarhed, der forstærkes af klimaforandringer og katastrofer. Stigmaet omkring det at være LGBTIQ og manglen på institutionel støtte skubber folk i retning af (yderligere) socioøkonomisk sårbarhed. Ud over ofte at blive nægtet jobmuligheder og ligeløn er seksuelle og kønsmæssige minoriteter i større risiko for fattigdom og boligusikkerhed end heteroseksuelle ciskønnede. En nylig undersøgelse fra ILGA Europe viser, at en ud af fem LGBTIQ-personer i EU oplever hjemløshed. Dette tal stiger til en tredjedel af transpersonerne og 40 % af interkønnede.

Det er vigtigt at anerkende, at LGBTIQ-personer, der står over for hjemløshed, har en øget risiko for at blive

udsat for vold, diskrimination og ekstreme vejrforhold. Økonomiske begrænsninger og usikre boligforhold kan hæmme deres evne til at skaffe og opbevare de nødvendige fødevarer til katastrofeberedskab. Derfor er det bydende nødvendigt at anvende en integreret tilgang, der anerkender sammenhængen mellem fattigdom, hjemløshed og sårbarhed over for klimaforandringer.

Mangfoldigheden i LGBTIQ-samfundene understreger yderligere behovet for at anlægge et intersektionelt perspektiv. Farvede LGBTIQ-personer har større sandsynlighed for at opleve fattigdom og hjemløshed sammenlignet med deres hvide modstykker i samfundet. I USA gør intersektionaliteten ved at være transkønnet, ung og farvet midt i klimakrisen denne demografiske gruppe statistisk set mest udsat for fattigdom, hjemløshed og vold. På samme måde kan de kampe, som LGBTIQ-personer, der oplever fattigdom, kæmper, have meget lidt lighed med de kampe, som deres mere velhavende modparter kæmper.

LGBTIQ-personer og klimakatastrofer

Seksuelle minoriteter og kønsminoriteter er ofte udeluk-

ket fra informationskampagner, nødhjælpstjenester og nødhjælpsstøtte. Mange lande mangler love og politikker, der beskytter LGBTIQ-personers ret til katastrofehjælp, selv om tidligere begivenheder viser, hvordan diskrimination af LGBTIQ-personer påvirker deres evne til at håndtere miljøkatastrofer. For eksempel havde puertoricanske queer- og transpersoner begrænset adgang til visse lægemidler og hormoner, samtidig med at de oplevede en stigning i diskrimination og vold efter orkanen Maria. Der er dokumenteret tilfælde, hvor vold mod LGBTIQ-personer er steget som reaktion på naturkatastrofer efter bemærkninger fra religiøse autoriteter, der har givet LGBTIQ-personer skylden for begivenhederne. Tilfælde af diskrimination, der involverer trosbaserede organisationer, er særligt problematiske, da disse institutioner spiller en nøglerolle i katastrofehjælp.

Fremme meningsfuld deltagelse og forebygge diskrimination

Politiske beslutningstagere på alle niveauer (internationalt, nationalt, regionalt, lokalt) og ledere i civilsamfundet skal skabe forudsætningerne for meningsfuld LGBTIQ-repræsentation og -deltagelse. Som Rebecca Sutton fra organisationen Lesbisk Makt (Lesbian Power) påpeger:

“Det er vigtigt ikke at lægge ansvaret på LGBTIQ-personer for at skabe et inkluderende miljø, men at arbejde proaktivt for at skabe et miljø, hvor folk kan koncentrere sig om emnet uden at skulle bruge deres energi på at håndtere mikroaggressioner.”

Organisatorer og allierede skal være opmærksomme på og forsøge at minimere de potentielle risici, der er forbundet med at være offentligt synlig som en LGBTIQ-person, der udtaler sig om klimaretfærdighed. Aktivistbevægelser bør også sikre, at aktivister, der identificerer sig som LGBTIQ, har adgang til sikre rum og indflydelsesrige platforme. At øge repræsentationen af LGBTIQ er ét skridt i retning af at skabe sikre rum. Der er mange flere måder at gøre det på, f.eks. ved at bruge et kønsneutralt og inkluderende sprog.

De ændringer, der er nødvendige for at fremme lige deltagelse af LGBTIQ-personer, skal være en del af en strukturel transformation i alle samfund i retning af mere kønsinkluderende lighed, der tager fat på den strukturelle diskrimination, der stammer fra patriarkat, heteronormativitet og andre krydsende strukturer af diskrimination og undertrykkelse. Stater skal påtage sig deres ansvar og sikre, at seksuelle og kønsrelaterede minoriteters menneskerettigheder overholdes, og at deres klimaforandrings- og tilpasningspolitikker også imødekommer deres behov. De skal vedtage love og retningslinjer, der forhindrer diskrimination, især i forbindelse med katastrofeforebyggelse og nødhjælpsinstitutioner.

Anbefalinger

- ⇒ Ikke-diskriminationspolitikker bør omfatte foranstaltninger til beskyttelse af menneskers ret til seksuel orientering og kønsidentitet på alle niveauer, herunder i stater, virksomheder og foreninger, for at sikre omfattende beskyttelse.
- ⇒ Integrer intersektionelle køns- og LGBTIQ-perspektiver i hele spektret af dataindsamling, analyse og fortalervirksomhed, der har til formål at fremme klimaretfærdighed og dermed fremme en mere nuanceret forståelse af de udfordringer, som forskellige samfund står over for.
- ⇒ Anerkend og forstærk civilsamfundets afgørende rolle i at skabe bevidsthed om klimaretfærdighed og holde forurenende enheder ansvarlige. Det er altafgørende at styrke disse græsrodsinitiativer.
- ⇒ Giv øgede ressourcer til adskillige LGBTIQ-organisationer, der stræber efter at udvide deres rækkevidde i samfundet og dermed fremme større inklusion og empowerment.
- ⇒ Fremme en robust og inkluderende kultur for borgerengagement, der omfatter alle marginaliserede grupper, da vores demokratis vitalitet afhænger af aktiv deltagelse og repræsentation af forskellige stemmer i bestræbelserne på at opnå kollektive fremskridt.

SPOTLIGHT på Queers x Climate og Out for Sustainability

Der findes en masse modstandskraft og viden i forskellige LGBTIQ-samfund. Mange aktivister og græsrodskollektiver - som Queers x Climate og Out for Sustainability - samler og spreder information om miljøpåvirkningerne på LGBTIQ-personer. Queers x Climate er f.eks. et internationalt queer-ledet initiativ, der er dedikeret til at fremme klimaaktivisme i og uden for LGBTIQ-miljøet. De samler queer-ledede grupper, der arrangerer eller deltager i marcher for klimaretfærdighed. For nylig blev Out for Sustainability den første LGBTIQ-organisation, der fik observatørstatus af UNFCCC.

Forfatter: Allis Millegård

Redigering: Nancy Contreras (GADIP) & Gea Meijers (WIDE+)

Grafisk Design: Stephanie Höglund (WIDE+)

Finansieret af Den Europæiske Union. Synspunkter og holdninger, der kommer til udtryk, er udelukkende forfatterens/forfatternes og er ikke nødvendigvis udtryk for Den Europæiske Unions eller Det Europæiske Forvaltningsorgan for Uddannelse og Kulturs (EACEA) officielle holdning. Hverken den Europæiske Union eller EACEA kan holdes ansvarlig herfor.

Forkortelser

LGBTIQ - Lesbiske, bøsser, biseksuelle, transkønnede, intersex og queer

UNFCCC - De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer

Bibliografi

Bryan, A.N. (n.d). Pride for People and Planet: The Intersectionality of Climate Action and Queer/Trans Justice. WCAPS. <https://www.wcaps.org/blog-2/the-intersectionality-of-climate-action-and-queer/trans-justice>

Dalton, D. (2023). Have We Left Behind the Rainbow Warriors? The Climate Emergency and Its Impact on Global Queer People and Their Communities. In Dalton, D., Smith, A. (eds) Gender, Sexuality and the UN's SDGs. Sustainable Development Goals Series. Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-31046-1_2

Evans, P., & Faud, Z. (2021). There is no climate justice with LGBTQIA+ liberation. Chain Reaction, (140): 20-21. <https://search.informit.org/doi/10.3316/INFORM-IT.082650192937693>

Goldsmith, L., & Bell, M.L. (2021). Queering environmental justice: unequal environmental health burden on the LGBTQ1 community. American Journal of Public Health, 112(1): 79-87. <https://doi.org/10.2105/AJPH.2021.306406>

Goldsmith, L., Raditz, V., & Méndez, M. (2021). Queer and Present Danger: Understanding the Disparate Impacts of Disasters on LGBTQ+ Communities. Disasters, 46(4): 946-973. <https://doi.org/10.1111/disa.12509>

Hutchinson, M. (2020). Facing Intersecting Crises: LGBTQ Resilience in Fiji. Open Global Rights. <https://www.openglobalrights.org/facing-intersecting-crises-lgbtq-plus-resilience-in-fiji/>

ILGA-Europe. (2023). CALL FOR PROJECT PROPOSALS: ADDRESSING LGBTI HOMELESSNESS IN THE EU. <https://www.ilga-europe.org/news/no-one-left-behind-lgbti-homelessness/>

Kilbride, E. (2023). This Is Why We Became Activists. Human Rights Watch. <https://www.hrw.org/report/2023/02/14/why-we-became-activists/violence-against-lesbian-bisexual-and-queer-women-and-non>

Mann, S., McKay, T., & Gonzales, G. (2024). Climate Change-Related Disasters & the Health of LGBTQ+ Populations. The Journal of Climate Change and Health. <https://doi.org/10.1016/j.joclim.2024.100304>

Queers X Climate. About. <https://www.queersxclimate.org/about>

Stakelum, R. (2023). PRIDE: HOMELESSNESS IN THE LGBTQ COMMUNITY. FEANTSA. https://www.feantsa.org/public/user/Magazine/2023/Spring_magazine_2023/FEA_magazine_spring_2023.pdf

Sutton, R. Personal communication. Lesbisk Makt. (2023-12-01)

Thazin Aung, M. (2023). Queering climate justice – what climate justice can learn from queer groups. IIED. <https://www.iied.org/queering-climate-justice-what-climate-justice-can-learn-queer-groups>

UNEP. List of accredited organizations. <https://www.unep.org/civil-society-engagement/accreditation/list-accredited-organizations>

Om projektet

"Køn og klimaretfærdighed: Knowledge for Empowerment" med akronymet "COPGendered" er et EU-finansieret projekt under Erasmus+-programmet, som startede i december 2022 og løber i tre år. Projektet ledes af WIDE+ og et transnationalt konsortium bestående af syv førende partnere, herunder Gender CC, WIDE Austria, GADIP, KULU-Women and Development, Mundubat og CSCD. Det primære mål er at udstyre de studerende med værktøjer, viden og metoder til at forstå og håndtere de kritiske forbindelser mellem ulighed mellem kønnene og klimakrisen.

Dette briefingpapier er en del af en serie papirer, der dykker ned i specifikke temaer om sammenhængen mellem køn og klimaretfærdighed. Dette omfatter følgende briefingpapirer:

- Køn og klimaretfærdighed
- Klimaretfærdighed, køn og energi
- Klimaretfærdighed, køn og transport
- Køn og migration på grund af klima
- Klimaretfærdighed, køn og ekstraktivism

Du kan læse mere om COPGendered-projektet på: <https://wideplus.org/copgendered-project/>

Mundubat

Center for Sustainable Communities Development

